

খোতবা জুমা

চৈয়েদেনা হজরত আকদছ আমিরুল মোমিনিল খলিফাতুল মছিষ পঞ্চম
(আইঁণ) যে ২০২০ চনৰ ৭ ফেব্ৰুৱাৰীত মছিষ মোবাৰক ইছলামাবাদ
(বুটেইনত) প্ৰদান কৰা জুমাৰ খোতবাৰ সাৰংশ।

তাছাহুদ, তাউয আৰু ছুৱা ফাতিহা পাঠৰ পিছত হ্যুৰ আনোৱাৰ (আইঁণ) যে কয় যে - আজি মই যিজন চাহাৰীৰ বিষয়ে আলোচনা আগবঢ়াম তেখেতৰ নাম হল হজৰত মহম্মদ বিন মুছলমাহ আনছাৰী (ৰাঃ)। আনছাৰ কবিলা আউচৰ সৈতে এখেত (ৰাঃ)ৰ সম্পর্ক আছিল। হজৰত মহম্মদ মুছলমাহ মুছলমাহ (ৰাঃ) প্ৰাবণ্তিক যুগতেই ইছলাম গ্ৰহণ কৰিছিল। এখেত (ৰাঃ)য়ে হজৰত মুছাআব বিন উমিৰৰ জৰিয়তে হজৰত ছাআদ বিন মুৰাজৰ আগতে ইছলাম গ্ৰহণ কৰিছিল। যেতিয়া হজৰত উবেদা বিন আল জৰাহ (ৰাঃ) হিজৰত কৰি মদিনালৈ আহিছিল তেতিয়া আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে এখেত দুয়োৰে মাজত ভাতৃত বন্ধন বচি দিছিল। এখেত (ৰাঃ) সেই সকল চাহাৰীৰ মাজত এজন আছিল যি সকলে কাআৰ বিন আশুফ আৰু আবু ৰাফিয়া ছালামা বিন আবু হাকিক দুয়োকে হত্যা কৰিছিল। এই দুজন লোক এনেকুৱা চক্ৰান্তকাৰী বিবাদি আছিল যে সদায় মুছলমান সকলৰ ক্ষতি সাধন কৰাৰ অপচেষ্টা চলাইছিল। এনেকি মুছলমান সকলৰ ওপৰত আক্ৰমণ কৰা ষড়যন্ত্ৰত লিপ্ত আছিল। আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ ওপৰতও আক্ৰমণ কৰাৰ চেষ্টা চলাইছিল। আঁহজুৰ (ছাঃ)য়ে হজৰত মহম্মদ বিন মুছলমানক এই দুজন লোকক হত্যা কৰাৰ নিমিত্তে নিযুক্ত কৰিছিল। আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে কিছুমান যুদ্ধৰ সময়ত হজৰত মহম্মদ বিন মুছলমাহ (ৰাঃ)ৰ পুত্ৰে সকল জাফৰ, আবুল্লাহ, ছাআদ, আবুৰ বহমান, আৰু উমিৰ আদিক নবী কৰিম (ছাঃ)ৰ চাহাৰী হিচাপে গণ্য কৰা হয়। হজৰত মহম্মদ বিন মুছলমাহ একমাত্ৰ তৰুকৰ যুদ্ধৰ সময়ত নবী কৰিম (ছাঃ)ৰ অনুমতি ক্ৰমে মদিনাত থাকিবলৈ বৈ গৈছিল।

যেনেকৈ উল্লেখ কৰা হৈছে যে দুজন ইছলাম বিকথীৰ হত্যাত হজৰত মহম্মদ বিন মুছলমাহ আনছাৰী (ৰাঃ) অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল, ইয়াৰ এটা চৰু বিৱৰণী হজৰত উবাদা বিন বশিৰে আগবঢ়োৱা মতে উল্লেখ কৰা হৈছে। তথাপি আৰু কিছুমান কথা ইয়াত চমুকৈ উল্লেখ কৰিবলৈ লৈছো। ছিবাত খাতামান্নাৰ্বীষ্টনত হজৰত মিৰ্জা বশিৰ আহমদ চাহাৰে কাআৰ বিন আশুফৰ হত্যা সম্পর্কে লিখিছে যে বদৰৰ যুদ্ধত মদিনাৰ ইহুদী সকলৰ অন্তৰৰ গোপন শক্রতাৰ বহিপ্ৰকাশ ঘটিছিল আৰু তেওঁলোকে শক্রতাত কঠোৰ ভাৱে আগবাঢ়ি গৈছিল। গতিকে কাআৰ বিন আশুফৰ হত্যাৰ ঘটনা তেওঁলোকৰ বাবে বৰ দুখৰ বিষয় হৈ পৰিছিল। কাআৰ যদিও ধৰ্মীয় ভাৱে ইহুদী আছিল কিন্তু আচলতে তেওঁ আৰৰ বংশীয় লোক আছিল। তেওঁৰ পিতৃ আশুফ এজন বৰ সচেতন আৰু চতুৰ লোক আছিল। মদিনালৈ আহি বণু নজিৰাৰ সৈতে বন্ধুত্ব স্থাপন কৰিছিল। অৱশ্যেত তেওঁ ইমানেই প্ৰতিপত্তি আৰু আদিপত্ৰ বিস্তাৰ কৰিছিল যে বণু নজিৰা কবিলাৰ সৰ্বোচ্চ চৰদাৰ আৰু ৰাফিয়া বিন আবি আল হাকিকে নিজৰ জীয়েকক তেওঁলৈ বিয়া দিছিল। যাৰ গৰ্ভত কাআৰৰ জন্ম হৈছিল। কাআৰেও ডাঙৰ দীঘল হৈ দেউতাকৰ দৰে প্ৰতিপত্তি লাভ কৰিছিল। তেওঁ ইমানেই মৰ্যাদা লাভ কৰিব পাৰিছিল যে গোটা আৰৰ ইহুদী সকলে তেওঁছক নিজৰ চৰদাৰ (নেতা) হিচাপে মানিবলৈ লৈছিল। চৰিত্ৰ ফালেৰে এওঁ এজন বৰ বেয়া চৰিত্ৰ লোক আছিল। গোপন ষড়যন্ত্ৰ আৰু লুঝন কাৰ্য্যত এওঁ বৰ পার্গত আছিল। যিয়েই নহওঁক যেতিয়া আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে মদিনালৈ হিজৰত কৰিছিল তেতিয়া কাআৰে বেলেগ ইহুদী সকলৰ লগত মিলি আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ লগত এটা চুক্তি সম্পন্ন কৰিছিল। যত আঁহজৰত (ছাঃ) আৰু ইহুদী সকলৰ মাজত পাৰম্পৰিক মিত্ৰতা স্থাপন আৰু নিৰাপত্তা আৰু এজনে আনজনক দিয়া প্ৰতিবেক্ষণ সম্পর্কে লিখা হৈছিল। কিন্তু ভিতৰি ভিতৰি কাআৰে হিংসাৰ দাবালনত জুলি পুৰি মৰিবলৈ লৈছিল আৰু গোপনে চক্ৰান্ত আৰু গোপন ষড়যন্ত্ৰ কৰি ইছলাম আৰু ইছলামৰ প্ৰতিষ্ঠাতাৰ বিকথীতা আৰম্ভ কৰিছিল। অৱশ্যেত বদৰৰ যুদ্ধৰ পিছত তেওঁ এনে আচৰণ কৰিবলৈ লৈছিল, যি আছিল এক ভয়ানক বিপদৰ সৃষ্টি হৈ পৰিছিল।

যেতিয়া বদৰৰ যুদ্ধত মুছলমান সকলে অসাধাৰণ বিজয় প্ৰাপ্ত হৈছিল আৰু কুৰাইছ নেতা সকলৰ বেছি ভাগেই নিহত হৈছিল তেতিয়া তেওঁ ভাৰিছিল যে এতিয়া এই নতুন ধৰ্ম এনেয়ে বাধা দি ৰাখিব নোৱাৰি। গতিকে বদৰৰ যুদ্ধৰ পিছত তেওঁ ইছলাম নিৰ্মূল কৰনার্থে নিজৰ চেষ্টা প্ৰচেষ্টাত বন্ধমূল হৈ পৰে। যেতিয়া কাআৰ দেখিবলৈ পাইছিল যে সচাঁকৈয়ে বদৰ প্ৰান্তৰ

বিজয়ে ইছলামক সেই প্রতিপত্তি দান করিছে, যি তেওঁ কল্পনাও করা নাহিল, তেতিয়া তেওঁ হিংসা বিদ্রোহেত জুলি পকি উঠিছিল আৰু অতি সোন কালে মকালৈ ঘাতা কৰিছিল। মকাত গৈ উপস্থিত হোৱাৰ পিছত তেওঁ নিজৰ বাক-পটুতা আৰু কৰিতা পাঠৰ জৰিয়তে কুৰাইছ সকলৰ হৃদয়ত জুলি থকা হিংসাৰ অগ্নিত স্ফুলিংগ ঢালি দিছিল আৰু তেওঁলোকৰ হৃদয়ত মুছলমানৰ তেজৰ পিয়াহ জগাই তুলিছিল। কুৰাইছ সকলৰ বুকুত প্রতিশোধৰ অগ্নি জগমগাই তুলিছিল। যেতিয়া কাআৰৰ উচ্চটনিত প্ৰণোথিত হৈ তেওঁলোকৰ হৃদয় কক্ষত চৰম বিজুলি চেৰেকনিৰ সৃষ্টি হৈছিল। তেতিয়া কুৰাইছ সকলে কাআৰুক খানা কাবাৰ মজিয়াত লৈ গৈ, কাবাৰ পৰ্দাতাৰ হাতত বাখি শপত লৈছিল যে- যেতিয়ালৈকে ইছলাম আৰু বাণী ইছলামক ধৰাধামৰ পৰা চিৰন্তন বিদায় দফা লিখি দিব নোৱাৰিম তেতিয়ালৈকে শাস্তিৰ উশাহ নিৰ্গত নকৰো।

ইয়াৰ পিছত এই দুষ্টই আৰৰ আন এটা কবিলাৰ ফালে ঢোঁচা লাগে। এনেদৰে কবিলাৰ পিছত কবিলাৰ দুৱাৰে দুৱাৰে টইল দি দি মুছলমান সকলৰ বিৰুদ্ধে মাৰ বাঞ্ছি থিয় কৰায়। ইয়াৰ পিছত এই দুৱাচাৰে মদিনালৈ ওভতি আহি মুছলমান মহিলা সকলৰ কুৎসা বটনা মূলক কৰিতা আৰুতি কৰে। অৰ্থ্যাং প্ৰৰোচনা মূলক কদৰ্য কৰিতাত বিভৎসা ভাৱে মুছলান মহিলা সকলৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰে। এনেকি নবী বংশৰ মহিলা সকলকও তাৰ এই বিভৎসা বচনাবলীত সাঙুৰি লবলৈ এৰি নিদিয়ে আৰু গোটা দেশ জুৰি তাৰ এই কৰিতা সমুহ গাই ফুৰিবলৈ ধৰে। ইয়াৰ উপৰিও এই দুৱাচাৰ লোকজনে আঁহজৰত (ছাঃ)ক প্ৰাণে মৰাৰ ষড়যন্ত্ৰ কৰে। এই ষড়যন্ত্ৰ মহম্মদ (ছাঃ)ক কাআৰে নিমন্ত্ৰণ কৰি আনি মিনজৰ ঘৰত কেইজন মান ইন্দৌ ডেকাৰ হতুৱাই প্ৰাণ লোৱাৰ পৰিকল্পনা কৰিছিল। কিন্তু খোদা তায়ালাৰ কৃপাত এই দুষ্ট চক্ৰৰ পৰিকল্পনা ফাদিল হৈ পৰিছিল আৰু তাৰ এই ষড়যন্ত্ৰ কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিব পৰা নাহিল।

যেতিয়া এই সমস্যা তুংগত উঠিছিল গৈ আৰু কাআৰৰ চুক্তি, ভংগ, বিদ্রোহ, যুদ্ধৰ সুত্ৰপাত কৰা, উঘ গণ্ডোগোল, কুৎসা মূলক তিংস্য বচনাবলী পাঠ, হত্যাৰ ষড়যন্ত্ৰ আদিৰ জলন্ত প্ৰমান হাতত লৈছিল তেতিয়া আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে এই সিদ্ধান্তৰ ঘোষনা দিছিল যে কাআৰ বিন আশ্রিত নিজৰ দুৱাচাৰী কাৰ্য্যৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতে ওয়াজিবুল কতল অৰ্থ্যাং হত্যাৰ যোগ্য অপৰাধী হৈ পৰিষে। যিহেতু সেই সময়ত কাআৰ এই বিদ্রোহৰ কাৰণে মদিনাৰ পৰিবেশ পৰিস্থিতি এনেকুৰা হৈ পৰিছিল যে যদি কাআৰক মুকলি ভাৱে হত্যা কৰা হলহেতেন্তেন তেন্তে মদিনাত এক জ্যানক যুদ্ধৰ সুত্ৰপাত হলহেতেন্তেন্তেন আৰু তেজৰ বণ্যা বৈ গলহেতেন্তেন। সেয়ে আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে যিমানদূৰ সন্তোষ সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ প্ৰতিৰোধ কৰিব বিচাৰিছিল আৰু এয়া নিৰ্দেশ দিছিল যে কাআৰক যেন মুকলি ভাৱে হত্যা কৰা নহয়। বৰং কেইজন মান লোকে মনে মনে উলিয়াই সুবিধা বুজি তাৰ এই কুকাৰ্য্যৰ দণ্ড হিচাপে গোপনে তাক যেন হত্যা কৰা হয়। এই সিদ্ধান্ত অনুসৰি আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে এই দায়িত্ব আউচ কবিলাৰ এজন মুখলিচ চাহাবী মহম্মদ বিন মুছলমাহ (ৰাঃ)ৰ ওপৰত ন্যাস্ত কৰিছিল আৰু এখেত (ৰাঃ)ক নিৰ্দেশ দিছিল যে এই কাৰ্য্যত যিয়েই উপায় অৱলম্বন কৰা হওঁক সেয়া যেন আউচ কবিলাৰ চৰদাৰ ছাআদ বিন মুৰাজৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী কৰা হয়। মহম্মদ বিন মুছলমাহ (ৰাঃ)য়ে সুধিছিল-ইয়া বছুলুম্মাহ (ছাঃ) গোপনে হত্যা অৰ্থ্যাং মনে মনে হত্যা কৰিবলৈ হলেও দেখোন কিবা এটা কৰ লাগিব অৰ্থ্যাং কোনো ভাও এটা জুৰিব লাগিব, যাৰ সহায়ত কাআৰক তাৰ ঘৰৰ পৰা বাহিৰলৈ উলিয়াই আনিব পৰা যায়। আৰু কোনো ঠাইত লৈ গৈ হত্যা কৰিব পৰা যায়। তেতিয়া আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে কৈছিল যে - হব ঠিক আছে ! এই পৰিকল্পনা অনুযায়ী মহম্মদ বিন মুছলমাহ (ৰাঃ)য়ে ছাআদ বিন মুৰাজৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী আবু নায়লা আৰু দুই তিনিজন চাহাবীক লগত লৈ কাআৰৰ ঘৰত গৈ উপস্থিত হৈছিল আৰু কাআৰক ভিৰত মহলৰ পৰা মাতি আনি কৈছিল যে আমাৰ চাহাবে অৰ্থ্যাং মহম্মদ (ছাঃ)য়ে আমাৰ পৰা ছদকা বিচাৰিষে কিন্তু আমি এতিয়া বৰ অনাটনত আছো। দয়া কৰি তুমি মোক অলপ ধাৰে দিব পাৰিবানে ? এই কথা শুনি কাআৰে বৰ আনন্দিত হৈছিল আৰু কৈছিল যে ওয়া আল্লাহ ! এতিয়া কি হল ! সেই দিন আৰু বেছি পৰ নাই, যেতিয়া তুমি সেই ব্যাক্তিক অসন্তুষ্টিৰে বেজাৰ হৈ এৰি দিবা। তেতিয়া মহম্মদ বিন মুছলমাহ (ৰাঃ)য়ে উত্তৰ দিছিল - যিয়েই নহওঁক আমি মহম্মদ (ছাঃ)ৰ আনুগত্য শিৰোধাৰ্য্য কৰিছো, যি কামৰ বাবে তোমাৰ ওচৰত আহিছে, তুমি সেয়া কোৱা, তুমি আমাক (ধাৰ) দিবা নে নিদিবা ? কাআৰে কৈছিল- হয় দিম ! কিন্তু কিবা বন্ত মোৰ হাতত বন্ধক বাখা ! মহম্মদ (ৰাঃ)য়ে খং ভিতৰতে চেপি বাখি কৈছিল যে - এয়া কেনেকৈ হব পাৰে যে তোমাৰ দৰে লোকৰ ওচৰত আমি নিজৰ তিৰোতাক বন্ধক বাখিম ! দুষ্ট কাআৰে কৈছিল - ঠিক আছে তেন্তে তোমাৰ পুত্ৰক বন্ধক বাখা ! মহম্মদ বিন মুছলমাহ (ৰাঃ)য়ে

কৈছিল এযাও অসম্ভব। আমি গোটেই আবরৰ বিন্দুপ মূৰ পাতি লৱ নোৱাৰো। ইয়াৰ সলনি তুমি যদি দয়া কৰা তেন্তে আমি আমাৰ অশ্ব তোমাৰ ওচৰত বন্ধুক বাখিব পাৰো। এই কথাত কাআবে সন্মত হৈছিল আৰু মহম্মদ বিন মুহুলমাহ (ৰাঃ)আৰু তেখেতৰ লগৰীয়া সকলে বাতিলৈ অহাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দি তাৰ পৰা প্ৰস্থান কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত যেতিয়া বাতি হৈছিল তেতিয়া এই দলটোৱে অশ্ব-সন্মলৈ কাআবৰ ঘৰত গৈ উপস্থিত হৈছিল আৰু কাআবক মাতি ঘৰৰ পৰা উলিয়াই আনি কথা পাতি অলপ আঁতৰত লৈ গৈ তাক হত্যা কৰি পোলাইছিল। মহম্মদ বিন মুহুলমাহ (ৰাঃ) লগৰীয়া সকলৰ সৈতে তাৰ পৰা প্ৰস্থান কৰি অতি সোনকালে আহি আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ ওচৰত উপস্থিত হৈছিল আৰু এই হত্যা কাণুৰ খবৰ দিছিল।

যেতিয়া কাআবৰ হত্যাৰ খবৰ বিয়পি পৰিছিল, চহৰখনত এক আতংক বিবাজ কৰিছিল আৰু ইহুদী সকলে আক্ৰেশ ছন্ন হৈ পৰিছিল। ইয়াৰে পিছদিনাখন ৰাতিপূৰা ইহুদী সকলৰ এটা আহি আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ দৰবাৰত উপস্থিত হৈছিল আৰু অভিযোগ কৰিছিল যে আমাৰ চৰদাৰ কাআব বিন আশ্রফক এনেদৰে হত্যা কৰা হৈছে। আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে তেওঁলোকৰ কথাবোৰ শুনি কৈছিল যে তোমালোকে নিশ্চয় এয়াও গম পোৱা যে কাআব কিমান দোষনীয় কাৰ্য্যৰ সৈতে জড়িত আছিল। ইয়াৰ পিছত তেখেত (ছাঃ)য়ে উদাহৰণ স্বৰূপে কাআবৰ চুক্তি ভংগ কাৰ্য্য, যুদ্ধৰ সুত্ৰপাত ঘটোৱা কাৰ্য্য, ফছাদ সৃষ্টি কাৰ্য্য, কুৎসা বটনা কৰা কাৰ্য্য, হত্যাৰ ঘড়্যন্ত কৰা কাৰ্য্য আদি সম্পর্কে তেওঁলোকক আঙুলিয়াই দিছিল। যাৰ ফলত ইহুদীৰ দলটোৱে ভয়ত নীৰৰ হৈ গৈছিল। কথাৰ শেষত আকো আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে ইহুদী সকলক কৈছিল যে তোমালোকে কম পক্ষে ভৱিষ্যতলৈ শাস্তি আৰু সহযোগীতাৰে থকা উচিত আৰু শক্রতা বিবাদ আদিৰ বীজ ৰূপন নকৰিবা। আকো এটা নতুন চুক্তি ৰূপায়ন কৰিছিল আৰু ইহুদী সকলে মুহুলমান সকলৰ সৈতে শাস্তিৰে থাকিবলৈ আৰু বিবাদৰ বাট পৰিহাৰ কৰিবলৈ চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰিছিল। কাআব যদি আচাৰ অষ্ট দোষী নহলহেতেন আৰু তাৰ হত্যা কাণ্ডত নীৰৰ নেথাকিলে হেতেন কাৰণ সিহঁতে মনে মনে উপলক্ষি কৰিছিল যে কাআবে তাৰ কৃত কৰ্মৰ শাস্তি লাভ কৰিছে।

কাআব বিন আশ্রফৰ হত্যা কাণ্ডৰ ওপৰত পশ্চমীয়া ইতিহাস বিদ সকলে বহুত কিবা কিবি লিখিছে আৰু আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ আঁচলত এক অশুভনীয় দাগ আকি দিবলৈ বহু আপত্তি অভিযোগ জমা কৰি লৈছে। কিন্তু ভাৱিবলগীয়া কথা হল এয়া যে এই হত্যাৰ শাস্তি কাআবৰ বদ কৰ্ম অনুযায়ী জায়েজ হৈ পৰিছিল নে নাছিল? আনহাতে যি কৌশল হত্যাৰ নিমিত্তে অৱলম্বন কৰা হৈছিল, সেয়া পৰিস্থিতি অনুযায়ী জায়েজ আছিল নে নাছিল?

হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে কৈছে যে মনত ৰখা উচিত হব যে কাআব বিন আশ্রফ আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ সৈতে আইনত শাস্তি নিৰাপত্তা বক্ষাৰ চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰিছিল আৰু মুহুলমান সকলৰ বিকদ্দে কোনো কাৰ্য্য কৰা দুৰৱ কথা, তেওঁ এই শপত লৈছিল যে তেওঁ প্ৰত্যেক বহিঃ আক্ৰমণৰ সময়ত শক্রৰ বিকদ্দে মুহুলমান সকলক সহায় কৰিব আৰু মুহুলমান সকলৰ লগত বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পর্ক বজাই ৰাখিব। কিন্তু দেখা গল যে কাআবে সকলো প্ৰতিশ্ৰুতি আওকাণ কৰি মুহুলমান সকলৰ লগত বৰং কৰিব পাৰি যে শাসক বৰ্গৰ লগত বিশ্বাস ঘাতকতা কৰিছে। কিয় আজি কালি একছত্ৰি ধৰ্মীয় দেশ বিলাকত বিদ্রোহ (ৰাজদ্রোহী) চুক্তি ভংগকাৰী আৰু প্ৰজাক উচ্চটনি দিয়া, হত্যাৰ ঘড়্যন্ত কৰা মুশৰিমক (দোষীক) মৃত্যু দণ্ড দিয়া নহয়নে?

এতিয়া প্ৰশ্ন উঠিব পাৰে যে এয়া যে কাআবৰ হত্যা প্ৰণালী জায়েজ আছিল নে নাছিল। ইয়াৰ উত্তৰত হজৰত মিৰ্জা বশিৰ আহমদ চাহাৰ (ৰাঃ)য়ে কৈছে যে - সেই সময়ত আৰৱত কোনো নিয়মিত ৰাজ শাসন বা সাম্রাজ্য নাছিল বৰং প্ৰত্যেক ব্যাক্তি আৰু প্ৰত্যেক কবিলা স্বাধীন আৰু নিজ নিয়মৰ অধীন আছিল। তেনেকুৱা অৱস্থাত কোনখন আদালত আছিল যে তাত কাআবৰ বিকদ্দে গোচৰ কৰ্জু কৰি নিয়ম অনুযায়ী তাৰ হত্যাৰ আদেশ অৰ্জন কৰিব।

এই কথাখিনি মনত ৰখা উচিত হব যে - হিজৰতৰ পিছত মুহুলমান আৰু ইহুদী সকলৰ মাজত স্বাক্ষৰিত হোৱা চুক্তি অনুযায়ী আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে এজন সাধাৰণ চহৰৰ বাসিন্দাৰ সমান মৰ্যাদাও লাভ কৰা নাছিল। বৰং তেখেত (ছাঃ)য়ে সেই গণতান্ত্ৰিক সাম্রাজ্যৰ সভাপতি পদত আছিল যি মদিনাত প্ৰতিষ্ঠিত আছিল হৈছিল। লগতে তেখেত (ছাঃ)ক এই অধিকাৰ দিয়া হৈছিল যে সকলো বিবাদ আৰু ৰাজনৈতিক বিষয় সংক্ৰান্তে তেখেত (ছাঃ)য়ে দেশৰ শাস্তি বক্ষাৰ্থে কাআবৰ বিবাদ সৃষ্টি মূলক কাৰ্য্যৰ বাবে তাক ওয়াজিবুল কতল (হত্যাৰ যোগ্য দোষী) বুলি নিৰ্দ্বাৰণ কৰিছিল।

বাকী থাকিল এই অভিযোগ যে সেই ঘটনা সংক্ৰান্তে আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে নিজৰ চাহাৰা সকলক মিছা মাতি প্ৰৱৰ্থনা কৰাৰ অনুমতি দিছিল। এই কথাখিনি সম্পুণহী মিছা কথা আৰু ছহি ৰোৱায়েতত এয়া মিছা প্ৰতিপন্থ কৰে। বোখাৰী শ্বিফৰ

বোৱায়েত অনুযায়ী - যেতিয়া মহম্মদ বিন মুহুম্মাহ (বাঃ)য়ে আঁহজৰত (ছাঃ)ক কৈছিল যে কাআবক নীৰৰ ভাৰে হত্যা কৰিবলৈ হলেও কিবা নহয় কিবা এটা কথা নিশ্চয় কৰ লাগিব, তেতিয়া তেখেত (ছাঃ)য়ে সেই ডাঙৰ উপকাৰৰ ফালে লক্ষ্য কৰিয গুপ্ত হত্যাৰ যোগ্য আছিল, কেৱল ইখিনি কথা কৈছিল যে হয় ! ইয়াতকৈ বেছি সেই সময়ত তেখেত (ছাঃ) বা মহম্মদ বিন মুহুম্মাহ (বাঃ)য়ে কোনো কথা আলোচনা কৰা নাছিল। মুঠতে যুদ্ধ কালীন অৱস্থাত গুপ্তচৰ সকলক যি সকলে নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰে, এনে ধৰণৰ কথা কবলগীয়া হয়। যাৰ ওপৰত কোনো বিবেকবান ব্যক্তিয়ে অভিযোগ উথাপন নকৰে। গতকি যিয়েই নহওঁক আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ আচল সকলো অৱস্থাতেই পৰিব্রত আছিল।

কিছুমানে এনেকুৰা প্ৰশ্নও উঠায় যে যুদ্ধৰত অৱস্থাত মিছা কথা কোৰা আৰু প্ৰৱৰ্থনা কৰা জায়েজ আছে। কিছুমান বোৱায়েতত উল্লেখ আছে যে আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে কৈছিল যে যুদ্ধ এক প্ৰকাৰৰ প্ৰৱৰ্থনা আৰু তাৰ এয়াই ধৰি লৱ পৰা যায় যে নাউজুবিল্লাহ আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ ফালৰ পৰা যুদ্ধত বোকা বাজি কৰাৰ অনুমতি দিছিল। যত প্ৰথম কথা হল “আল হৰবা খুদআ” বাক্যৰ অৰ্থ এয়া নহয় যে যুদ্ধ ক্ষেত্ৰত প্ৰৱৰ্থনা কৰা জায়েজ আছে। বৰং এই শব্দবোৰৰ অৰ্থ হল যুদ্ধ এটা ঘোকা (প্ৰৱৰ্থনা) মাত্ৰ। আন এটা বোৱায়েত আছে যে “ছৰি আল হৰবা খুদআ” অৰ্থাৎ আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে যুদ্ধৰ আন এটা নাম বাখিছে প্ৰৱৰ্থনা। এই দুয়ো অৰ্থ মিলাই চালে এয়া স্পষ্ট উত্তৰ ওলায় যে তেখেত (ছাঃ)ৰ কথাৰ অৰ্থ এয়া নহয় যে যুদ্ধত প্ৰৱৰ্থনা কৰা জায়েজ আছে। বৰং ইয়াৰ অৰ্থ ওলায় যে যুদ্ধ বন্ধটোয়ে এটা প্ৰৱৰ্থনা মূলক বন্ধ।

এতিয়া কথা হল ৰণ কৌশল বিভিন্ন ধৰণৰ হব পাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপ ছহি বোৱায়েতৰ পৰা এয়া প্ৰমাণিত আছে যে আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে যেতিয়া কোনো যুদ্ধলৈ যাত্রা কৰিছিল তেতিয়া সাদাৰণ ভাৱেই নিজৰ গন্তব্য স্থানৰ কথা পোনে পোনে প্ৰকাশ কৰা নাছিল। মাজে সময়ে এনেকুৰাও কৰিছিল যে যাব লাগিব দক্ষিণফালে কিন্তু প্ৰথমে যাত্রা আৰম্ভ উত্তৰ ফালে। পিছত বাটতে পাক মাৰি দক্ষিণ ফালে ঘূৰি গৈছিল। যদি কেতিয়াবা কোনোবাই সুধিছিল কৰ পৰা আহিহে তেন্তে মদিনাৰ নাম লোৱাৰ সলনি ওচৰে নাইবা দুৰৱ এখন ঠাইৰ নাম কৈ দিছিল। নাইবা এনে ধৰণেৰে বেলেগ জায়েজ যুদ্ধ পন্থা অৱলম্বন কৰিছিল। নাইবা যেনকৈ কোৰ-মজিদত ইংগিত দিয়া আছে যে আজি মাজে সময়ে চাহাৰা সকলে এনেকুৰা কৰিছিল যে শক্তি সকলক অৱসাদ গ্ৰহণ কৰিবলৈ ৰণ ক্ষেত্ৰে লাহে লাহে পিছুৱাই গৈছিল আৰু যেতিয়া শক্তি সৈন্যহ গা এৰা দিছিল আৰু তেওঁলোকৰ শাৰীত বিশ্বখলা লাগিছিল তেতিয়া আকো চাহাৰা সকলে জোৰ দি আক্ৰমণ চলাইছিল। এই সকলোবোৰ অৱস্থাই এই “খুদআ” শব্দই সামৰি লয়। এইবোৰ কৰাটো যুদ্ধ অৱস্থাত জায়েজ বুলি ধৰা হৈছে। কিন্তু মিছা, প্ৰৱৰ্থনা, বিশ্বাস ঘাতকতাৰে নিজৰ কাৰ্য্য সিদ্ধি কৰাটো ইহলামে কঠোৰ ভাৰে নিয়েধ কৰিছে। বাকীখিনি অহা জুমাত প্ৰদান কৰা হব (আমিন)

*****

Assamese Khulasa Khutba Jumma Huzoor Anwar 07 FEB. 2020

(BOOK POST PARINTED MATTER)

To

From: Ahmadiyya Circle Office, Abhayapuri M.G. Road W/n-IV, Bongaigaon Assam 783384. # 9707110844